

Akwụkwọ Joel na Ụka Seventh-day Adventist nke Laodisia - Nọmba Iri Atọ na Asaa

Jeff Pippenger

2026-01-29

Nọmba Iri Atọ na Asaa

N'ohụ William Miller, “mkpọtụ” ahụ nke dị ná mmalite, mgbe ndị mmadụ malitere ikpasu ihe ichọ mma ndị ahụ nsogbu, bụ nke Miller iburu ụzọ chikọta ihe ichọ mma ndị ahụ ma kpọọ si, “bịa hụ.” Kraịst, dị ka nwoke ahụ ji ahịhia ihicha unyi, ji broom ahụ sachapụ mkpofu, chikọta ihe ichọ mma ndị ahụ n’ime akpa nchekwa ka ukwu karịa, ma O wee kpọọ Miller si, “bịa hụ.” Mgbe Kraịst malitere orụ broom Ya, ụlọ ahụ togbọ chakoo, n’ihi na Miller dere na “onụ ụzọ meghere, otu nwoke abanye n’ụlọ ahụ, mgbe ahụ ndị mmadụ niile hapụrụ ya; ma ya onwe ya, ebe o ji ahịhia ihicha unyi n’aka ya, mepere windo ndị ahụ, ma malite ịsa unyi na mkpofu n’ụlọ ahụ.”

Nwoke ahịhia-unyi na-abanye n’ime ụlọ ahụ mgbe mmadụ niile apụla n’ime ya. N’afọ 2023, nwoke ahịhia-unyi ahụ banyere n’ime ụlọ efu ahụ, n’ihi na mmeghari nke puku iri na anọ na nari anọ na iri anọ na anọ ahụ agbajela ma gbasasị. E liri eziokwu ndị a nọchiri anya ya site na Tebụl Habakkuk nke 2012 n’ime mkpofu, ụlọ ahụ wee bụrụ efu. Nwoke ahịhia-unyi ahụ bụ Ya Onye bịa mgbe Jọn Onye Na-eme Baptizim gachara, Onye Jọn kwuru na O ji nza-ikụ, nakwa na O ga-eji nza-ikụ ahụ sachapụ ebe ikụ ọka Ya kpamkpam.

N’eziokwu, ana m eji mmiri eme unu baptizim ruo na ncheghari; ma Onye ahụ nke na-abia n’azụ m kariri m n’ike, onye akpukpọ ukwu ya na-erughị m eru iburu: O ga-eji Mmụọ Nso na oku mee unu baptizim: Onye ihe itụ ọka ya dị n’aka Ya, O ga-asachapukwa ebe ịsụ ọka Ya nke oma kpamkpam, ma chikokota ọka wit Ya n’oba; ma O ga-eji oku a na-apughị imenyu emenyu kpọọ afu n’okụ. Mgbe ahụ Jisọs si Galili bịa Jodan, bjakwute Jọn, ka e mee Ya baptizim site n’aka ya. Matiu 3:11–13.

Galili bụ ihe nnochianya nke ebe mgbanwe na-atughari, ma a na-akpọ ebe dị na Jodan ebe Jizos bịa ka e mee Ya baptizim Betabara, nke putara “ngafe ugbo mmiri,” ma o na-akara ebe Izrel oge ochie siri gafee banye n’Ala Nkwa ahụ. Mgbe e mere Jizos baptizim, O wee bụrụ Jizos Kraịst. Galili, Jodan, Betabara na Jizos igho Kraịst, ha nile na-emesi mgbanwe nke oge nlekota Chineke ike, nke ahukwa bukwa ihe onụ ụzọ na-anochi anya ya, karisịa nye ndị Filadelfia e nyere mkpisi ugodi nke onụ ụzọ mepere emepe na mechiri emechi.

Dee degaara mmụọ-ozu nke nzuko dị na Filadelfia akwukwo, si; Ihe ndi a ka Onye ahụ di nso na-ekwu, Onye ahụ bụ eziokwu, Onye ahụ ji mkpisi ugodi Devid, Onye na-emepe, o dighikwa onye na-emechi; ma na-emechi, o dighikwa onye na-emege; Amaara m oru gi nile: le, edobewo m n’ihu gi uzọ e meghere emeghe, o dighikwa onye puru imechi ya: n’ihi na i nwere ntakiri ike, ma debe okwu m, ma gonarighi aha m. Mkpughe 3:7, 8.

Mgbe Kraịst “meghechara” “onụ ụzọ” ma “bata n’ime ụlọ ahụ,” ụlọ ahụ bụ “ụlọ Ya,” n’ihi na O na-asachapụ “ebe ịzọ ọka Ya” kpamkpam. O bụrụ na o bụ ebe ịzọ ọka Ya, o bụ ụlọ Ya.

“Na Kapanom ka Jisos biri n’oge ndi di n’etiti njem Ya iga ije na iloghachi, wee buru nke a maara dika ‘obodo nke Ya n’onwe Ya.’ O di n’akuku osimiri Galili, ma dikwa nso n’okèala ala di larji mara mma nke Genesaret, ma o burugodi na o bughi n’elu ya n’ezie.” The Desire of Ages, 252.

O na-abanye n’ulo Ya imekota oka wit Ya na ichikota ma kpo ahijia ojo ahụ oku. Mgbanwe nke ochichi oge nke Galili, Jodan, Betabara, baptizim, ntughari site n’aka Jon gaa n’aka Jisos kwekoro na ntughari nke nzuko agha nke Laodisia gaa n’aka nzuko mmeri nke Filadelfia. O banyere n’ulo Ya n’onwa Julai nke afọ 2023. Miller mechiri anya ya n’etiti mkpotu na ngaghari nke Julai 18, 2020, ma mgbe o meghere anya ya, ulo ahụ togbọ chakoo n’enweghi ndi mmadu; e liri eziokwu n’okpuru njehie, mgbe ahụ nwoke na-ehicha uzuzu meghere windo ndi ahụ ma malite isa ahijia mkpofu ahụ pụta.

“Onye ifufe-ifucha ya di n’aka Ya, O ga-asachapukwa ebe izocha oka Ya nke oma kpankpan, wee chikota oka wit Ya n’oba.’ Matiu 3:12. Nke a bu otu n’ime oge ndi ahụ nke isachasi. Site n’okwu nke eziokwu, a na-ekewa afu na oka wit. N’ihi na ha juputara n’efu na n’itukwasị onwe ha n’ezi omume nke onwe ha iji nabata ido aka ná nti, ma na-ahụ uwa n’anya nke ukwu iji anabata ndi idi umeala n’obi, otutu hapuru Jisos. Otutu ka na-eme otu ihe ahụ ugbu a. A na-anwale mkpuruobi taa dika e siri nwalee ndi ahụ na-eso uzọ n’ulo nzuko di na Kapaniom. Mgbe e mere ka eziokwu metuta obi ha kpomkwem, ha na-ahụ na ndi ha adighi dakotara na uche Chineke. Ha na-ahụ mkpa o di ka mgbanwe zuru ezu mee n’ime ha; ma ha adighi njikere iburu oru ahụ nke igonahụ onwe onye. Ya mere, iwe na-ewe ha mgbe a kpughere mmehie ha. Ha na-apu n’ihi iwe, dika ndi na-eso uzọ ahụ si hapu Jisos, na-atamu ntamu, ‘Nke a bu okwu siri ike; onye puru inu ya?’” The Desire of Ages, 392.

N’ubochi ikpeazu nke afọ 2023, nke na-erute ubochi mbu nke afọ 2024, Odum nke agburu Juda malitere nwayo nwayo imeghe mkpughe nke Onwe Ya. Dika usoro ule nke nzokwu ato nke imeghe e kwuru na Daniel iri na abuo si di, a ga-enwekwa ule ato, nke a na-anochi anya ya dika “a ga-eme ka ha di ocha, mee ka ha di ocha ocha, ma nwalee ha.”

O wee si, Gaa uzọ gi, Daniel: n’ihi na e mechiri okwu ndi a ma kaa ha akara ruo oge ogwugwu. A ga-eme ka otutu di ocha, mee ka ha di ocha dika ocha, ma nwalee ha; ma ndi ajo omume ga-eme ajo omume: o dighikwa onye obula n’ime ndi ajo omume ga-aghota; ma ndi nwere amamihe ga-aghota. Daniel 12:9, 10.

Mmuo-ozu mbu na-anochi anya ime ka a di ocha, dika onye mmehie ahụ a mara ikpe na-etinye mmehie ya n’elu aja ahụ n’ogige mputa, ebe a na-agu ya n’onodu ezi omume site n’obara ahụ.

A na-eburu obara ahụ banye n’ebe nso, ebe a na-anochi anya usoro ido-nso nke idi nso dika ime ka o di ocha di ka ocha site n’isacha n’obara sitere n’ogige. N’ebe ahụ ka a na-egosiputa ezi omume n’ime ndi na-emeru site n’obara ahụ na okwu nke ama ha.

A na-anwale ha ule, ma n’ubochi ikpeazu a huru ha na ha ka mma ugboro iri kari ndi amamihe ndi ozọ nile nke Babilon. Nnwale nke ato bu ebe a na-enye ha otuto n’Onodu Kachasi Nso, ma kewapu ha iche n’aka otu ozọ nke ndi na-ekwu na ha bu ndi amamihe. Nnwale nke ato ahụ bu iwu ubochi Sode, ma nnwale nke mbu bu oku nke mmuo ozi mbu ka a laghachi n’ntoala ndi ahụ, n’ihi na

n'uzo na-esote ya ka a na-ewu ulo nso ahụ. Nzokwu na-esote ahụ bu ozi nkewa nke mmuo ozi nke abuo, nke nnwale kachasi egosi ezi onodu ya nke mmuo ozi nke ato na-esochi.

N'afọ 2023, mmuo-ozu mbu ahụ biara dika O mere n'ubochi Ogoost 11, 1840, mgbe O si n'elu ridata na ozi banyere Islam nke ahuhu nke abuo. O ridata dika O mere n'oge 9/11, na ozi banyere Islam nke ahuhu nke ato, na oku ilaghachi n'uzo ochie ndi ahụ. E guzobere ntala nke akuko ihe mere eme Millerite ozugbo emezuru ozi ahụ nke ahuhu nke abuo n'ubochi Ogoost 11, 1840. Mmuo-ozu nke Mkpughe isi nke iri wee ridata, si otu a na-anochi anya n'udi amuma nridata nke mmuo-ozu nke Mkpughe isi nke iri na asato na obibia nke ahuhu nke ato.

Josaya Litch bu onye a ma ama n'akuko ihe mere eme a na-ejikota na ntala ndi e guzobere n'ubochi Ogoost 11, 1840. Aha ahụ bu "Josaya" putara "ntala nke Chineke," ma eze Josaya n'akuko nso na-anochi anya ndozighari nke Josaya, nke gunyere nchoputa obubu onu nke Mosis, nke e liri n'etiti ihe mkpofu di n'ebe nso, di nnoo ka e liri ola di oko onu ahia nke Miller n'ime ulo ahụ.

Eze Josaya nwuru na Megido, nke bu Amagedon nke Mkpughe isi nke iri na isii. Ndozighari nke Josaya bu mmezu nke amuma nke onye-amuma ahụ na-anughi isi kwuputara, mgbe Jeroboam guzobere ebe-ichu-aja abuo ahụ na Betel na Dan. Onye-amuma ahụ na-anughi isi nwuru n'etiti inyinya ibu na odum. E buru amuma banyere Eze Josaya, kpomkwem n'aha, ma ndozighari ya bu akuko nke amuma ahụ, nke gunyekwara na Eze Josaya nke ga-abia n'odinihu ga-akuda kpomkwem ebe-ichu-aja ahụ ebe onye-amuma ahụ na-anughi isi chere eze ojoo Jeroboam ihu.

Josaya putara ntala Chineke, eze Josaya mezu kwara amuma e nyere ihe di ka afọ 340 tupu ochichi ya. O duuru n'ime mgbake na mmezighari nke n'ikpeazu rutere n'ebe ichuaja ahụ no ebe onye amuma si Juda zutere eze Jeroboam. Mgbe o rutere n'ebe ahụ, Josaya kwaturu ebe ichuaja ahụ, di ka amuma ahụ kwuru na o ga-eme. Ebe ichuaja abuo ahụ nke Jeroboam bu ugha e kpachara anya cheputa ka ha yie ulo nso di na Jerusalem, ruo obuna n'oke nke na Jeroboam guzobere ubochi ememme ndi ugha. N'ime ime nke a, o bu naani ihe Eron mere na nwa echi oledo ka o na-eme. Nnupuisi Eron di n'ntala akuko nso nke Izrel oge ochie. O mere mgbe Mosis na-anata Iwu ahụ, nke bu ntala ochichi Chineke.

Nnupuisi Eron bu nnupuisi ntala, e megharirikwa ya mgbe Jeroboam guzobere ebo iri nke uguw dika Izrel. Mosis baara Eron mba, Mosis bukwa alfa, ma o bu ntala, n'ihe metutara Kraist bu omega. Eron na Mosis nochiri anya klaasi abuo n'ime nnupuisi ntala ahụ, klaasi nke atokwa bu ndi dike ndi guzoro Mosis—ndi Livai. Eze Jeroboam na onye-amuma si Juda bu klaasi abuo ahụ n'ime nnupuisi ntala nke alaeze uguw, ozokwa ndi Livai bu ndi dike ahụ.

N'ime nnupu-isi ntala Jeroboam, onye-amuma sitere na Juda baara ya mba ma buru amuma banyere eze a ga-akpo "ntala nke Chineke"—Josaya. Mmezu nke mmeghari a buru n'amuma gunyere na mgbe Josaya malitere nloghachi-ndu na mgbanwe ya, a choputara obubu onu Mosis, ma igu okwu nso nke Mosis nyere ike nloghachi-ndu na mgbanwe nke amalitelari. Josaya, nke doro anya na o bu akara amuma, na-anochi anya nloghachi-ndu na mgbanwe nke a na-enye ike mgbe a choputara amuma sitere n'ihe odide Mosis.

Nnupu-isi nke nnupuisi n'akukọ eze Jeroboam ka eze Izrel nọchiri anya ya, nakwa kwa amụma ahụ si Juda, onye e zitere na nkwpụta sitere n'aka Chineke megide nnupuisi ntọala Jeroboam, tinyere ntuziaka e nyere amụma ahụ nke na-akowa ụzọ ọ ga-ezere mgbe ọ na-alaghachi Juda. Amụma ahụ si Juda juru aririọ Jeroboam ka ọ nọrọ, ma emesia ọ nakwere oku nke amụma ụgha nke Betel, wee mechie akara aka ya. Amụma ahụ nke nupuru isi ga-anwu n'etiti inyinya ibu na odum, e mesia e lie ya n'ili nke amụma ụgha ahụ.

N'ubochi Ogost 11, 1840, amụma nke ahuhu nke abuo mezuru, e wee to ntọala nke Adventism. Josiah Litch gosiputara amụma ahụ n'afọ 1838, ma ubochi iri tupu Ogost 11, 1840, ọ haziri mgbakọ ya nke oma ma buru amụma na Ogost 11, 1840, ga-abu ubochi ochichi-elu nke Ottoman ga-akwusi, dika mmezu nke amụma banyere Islam nke ahuhu nke abuo.

Eze Josaya na-anochi anya nloghachi na mmezighari ikpeazu, n'ih na onye amụma ọ bula na-ekwu kpomkwem banyere ubochi ikpeazu kariya ubochi ọ bula gara aga. Eze Josaya na-anochi anya nloghachi na mmezighari ikpeazu, e wee debe mmezighari ahụ n'ime Baijul site n'amuma. Akwukwo Joel na-akowaputa nloghachi na mmezighari ikpeazu nke na-eme n'etiti ndi ga-abu otu nari na puku iri anọ na anọ. Nloghachi Josaya bu nzokwu abuo; ọ malitere, mgbe ahụ e meghere otu amuma nke gbakwunyere ike n'oru ahụ. Nzokwu abuo ahụ bu mmiri izizi na mmiri ikpeazu, dika e siri gosiputa ya n'akwukwo Joel, ma mezuo ya n'akwukwo Oru Ndiozi, emesia mezuokwa ya ozọ n'akukọ ihe mere eme nke ndi Millerite.

N'ime nnupu-isi ndi ntọala nke Eron, Eze Jeroboam na onye-amuma ahụ sitere na Juda ruo n'oge Eze Josaya, ma site n'ebe ahụ ruo n'aka Josiah Litch, a na-achoputa ahiri akaebe gbasara ule ntọala. Ule ntọala bu ule mbu, nke ule ulo nsọ na-esote mgbe a turu nkume isi n'onodu ya. Mgbe nke ahụ gasiri, ule nke ato, ya bu ule litmus, na-abia.

Site n'ehi nwa-ehi olaedo ahụ, rue n'ebe ichuaja Jeroboam di na Betel na Dan, ruo n'aka eze Josaya, ruo n'aka Josiah Litch, na-anochi anya usoro nzokwu amuma nke na-eduga n'ule ntọala nke 9/11. Mgbe nnukwu ulo ndi di na New York dara n'ubochi 9/11, amuma banyere ahuhu nke ato kwara ule ahụ nke na-akpo ka a laghachi n'uzo ochie ndi bu ntọala, n'ih na myirita nke August 11, 1840 na 9/11 puru ihuriri site n'aka Onye Adventist nke Ubochi Nke Asaa nke Laodisia ọ bula nke horo ihu ya. A na-ajukari ajuju banyere itinye aka Al Qaeda n'ihe omume 9/11 n'ubochi ndi a nke echiche izu nzuzo ndi, n'ozuzu ha, bu eziokwu, ma Al Qaeda putara "ntọala," ha malitekwaru dika otu nzuko otu afọ tupu oge ogwugwu ahụ n'afọ 1989, n'ezie, na August 11, 1988.

Ọ buru na a naghị ahụ nkowa ndi a banyere ihe nnochianya amuma nke ntọala ahụ, a na-efunahu otutu ihe. N'ubochi 9/11 ka e toro ntọala ahụ n'uzo nke nzokwu mbu. N'uzo nke nzokwu nke abuo, a na-emecha ulo nsọ ahụ mgbe a doro nkume isi nkuku n'onodu ya. Nzokwu nke ato bu onu uzọ mechiri emechi nke iwu Sunday. Site na 9/11 ruo n'iwu Sunday, ozi ahụ bu n'uzo kachasi mkpa ka e zigaara ndi Seventh-day Adventist nke Laodisia, n'ih na ikpe na-amalite n'ulo Chineke, ọ na-ejedebekwa maka ulo Chineke n'iwu Sunday. N'ebe ahụ na n'oge ahụ ka a na-agafe Seventh-day Adventism nke Laodisia; di ka e si gafee ndi Protestant n'akukọ ihe mere eme nke Millerite, na ndi Juu n'akukọ ihe mere eme nke Kraist, na dika e si gafee ndi nwuru n'ime afọ iri

anọ kariri na akuko ihe mere eme nke Mozis.

Ahuhu nke ato nke 9/11 ka e ji ahuhu nke abuo nke Ogot 11, 1840 kowaa dika ihe atu, ma n'ogo ahụ, a na-anochi anya waymark abuo ahụ site n'inyinya ibu, nke bu akara mbu nke Alakuba n'amuma Akwukwo Nso. Iwu ubochi Sode bu akara anu ohia ahụ, a na-anochikarikwa anu ohia ahụ anya dika odum, si otu a na-eme ka o buru ihe adigboroja nke Odum nke agburu Juda. Iwu ubochi Sode bu odum ahụ, ma onye-amuma si Juda nke nupuru isi nwuru n'etiti inyinya ibu ahụ na odum ahụ, e wee lie ya n'otu ili ahụ ahụ ya na onye-amuma ugha nke Betel. O nwuru n'oge amuma ahụ site na 9/11 ruo n'iwu ubochi Sode, nke bu oge amuma ahụ site n'inyinya ibu ahụ ruo n'odum ahụ. Oge ule ahụ bu ili nke onye-amuma ugha nke Betel, onye mere ka e lie onye-amuma si Juda nke nupuru isi n'ili nke ya onwe ya.

Alaeze Jeroboam, nke e gosiputara dika adigboroja nke alaeze Juda, ebe Jerusalem na ulo nso di, nochiri anya ndi Protestant nke akuko ihe mere eme Millerite, ndi na-abughizi ndi Chineke. Ha tufuru aha ogbugba ndu ha n'etiti Ogot 11, 1840 na onu uzo emechiri emechi nke Oktoba 22, 1844. Akuko ihe mere eme ahụ na-adako na 9/11 ruo n'iwu Uka, ma n'ih i nke a ka a na-eli onye amuma Juda na-enupu isi n'otu ili ahụ e liri ndi Protestant dapuru n'ezi okwukwe, ndi onye amuma ugha nke Betel nochiri anya ha.

N'ozuzu, eze Josaja bu ezigbo eze, ma o nwuru n'ezie na Megido, nke bu itinye ya n'oru n'uzo doro anya na nke kpomkwem n'ihe banyere Amagedon. O jehie uzo site n'iju ozi ido aka na nti nke Neko. Neko, eze Ijipt, ya merakwa eze ndida, no n'uzo ya iga luo ogu megide Babilon, eze ugwu. Josaja na-anochite anya ndi Judia ndi na-anwu na Amagedon, n'ih i na ha juru ozi ido aka na nti banyere agha di n'etiti eze ndida na eze ugwu n'ime Daniel 11:40-45. Ozi ahụ ghoru ntola n'oge 9/11.

Nnwale mbu bu okpukpo nke mmuo ozi mbu ka e laghachi n'otola ndi ahụ.

Nnwale nke abuo bu okpukpo nke mmuo ozi nke abuo ka e kewapu onwe ha ma mezue ulo nso ahụ.

Nnwale nke ato bu ule nke mmuo-oz i nke ato ji anwale akara-mkpochi ma o bu akara ahụ.

Nnwale mbu bu nnwale n'elu ntola ndi ahụ, ma n'af 2024, ihe di ka okara n'ime ndi sonyere n'ogbak Zoom nke Sabbath hapuru n'ih i naani esemokwu ozizi nke e gosiri n'elu chaati 1843 ahụ. Esemokwu ahụ bu banyere akara nke na-eguzobe ohu nke ndi Chineke n'ubochi ikpeazu. Esemokwu nke ndi Millerite mere ka ndi Protestant kwuo na Antiochus Epiphanes, ma o bu Islam, bu ike ahụ nke na-ebuli onwe ya elu, ma daa, iji guzobe ohu ahụ n'amaokwu nke iri na anọ nke Daniel iri na otu.

N'oge ndi ahụ, otutu ga-ebili imegide eze nke ndida: ndi ohi n'etiti ndi gi ga-ebulikwa onwe ha elu iji me ka ohu ahụ guzosie ike; ma ha ga-ada. Daniel 11:14.

O bu Alakuba ma o bu Antiochus Epiphanes ka ha bu ndi na-apunara ndi gi ihe, ka o bukwa Rom, dika Miller kowara ya. Miller aghotala na ike ndi na-ebibi ihe nke ikpere arusi na nke ochichi ndi popu bu ha abuo bu ike ahụ nke buliri onwe ha elu, ndi dara ada, na ndi bu ndi na-apunara ndi nke

Chineke ihe. A na-anochi anya nkwubi okwu ahụ n'elu chaati ahụ nke "aka Chineke duziri, na-ekwesighi igbanwe," ma o bukwana naani ihe nnochianya di n'ime tebul abuo Habakuk nke o bu nke na-akowaputa ihe omume nke na-enweghi ntuaka kpomkwem n'Okwu amuma. Ntuaka ahụ di n'elu chaati ahụ bu iji mee ka nkwubi okwu ahụ nke ntala puta ihe dika akara nke ike nkewa nke Okwu amuma nke Chineke.

N'afọ 2024, ihe di ka okara nke otu Zoom ahụ hapuru n'ihu nghotahie ugha ahụ na o bu United States na-eguzobe ohuu ahụ, o bughị Rome, dika ndi Millerite siri chebe ya nke oma.

Nnucha ahụ nke malitere n'afọ 2023 malitere mgbe Kraist ji ikwa ya banye n'ulo ahụ, ma ikwa ahụ bu okwu Ya nke eziokwu. Mgbe O banyere n'ulo Ya, o togbo chakoo n'enweghi mmadu, ya mere O welitere olu n'ozara iji kwadebe uzọ nke Onyenwe anyi. Olu ahụ ga-akwadebe uzọ maka Onye-ozu nke Ogbugba-ndu ka O wee biakwute ulo nsọ Ya na mberede; ulo nsọ Ya nke ndi otu nari puku iri anọ na anọ ahụ.

Mgbe ahụ, n'afọ 2024, ule mbu biara—ule nke ntala, ule nke onye na-eguzobe ohuu ahụ—ohuu ahụ nke na-akara ndi foduru. Ohuu ime ahụ nke na-akara ndi foduru bu ohuu nke Kraist n'isi nke iri, ma ohuu mputa ahụ bu ohuu nke onye na-emegide Kraist guzobere, onye na-emegide Kraist ahụ bukwana Rom. Ohuu ime nke Kraist na ohuu mputa nke onye na-emegide Kraist. Ikaru ahụ bu ito ntala n'eziokwu, ma n'ime mmuo ma n'uche; ma ohuu ime nke isi nke iri bu nke ime mmuo, ebe ohuu mputa nke isi nke iri na otu bu nke uche. Nghota na ahumihe kwekoru na ohuu abuo ahụ bu ukuru a choru n'aka onye obula ga-akara, dika Daniel nochiri anya ya n'amaokwu mbu nke Daniel isi nke iri.

N'afọ nke ato nke Sairos, eze Peshia, e kpughere Daniel otu ihe, onye aha ya a na-akpo Belteshaza; ihe ahụ bukwana eziokwu, ma oge e kenyere ya di ogologo: o wee ghota ihe ahụ, wee nwee nghota nke ohuu ahụ. Daniel 10:1.

Nnwale mbido nke ntala ahụ bu n'elu amaokwu nke iri na anọ nke Daniel iri na otu, ma o bu ihe yiri nnwale ntala ahụ nke ndi Millerite, ma nnwale ahụ bu naani esemokwu sitere n'akuko ihe mere eme nke ndi Millerite nke e gosiri n'elu tebul e nyere onye nche Habakuk iwu ide ma mee ka o doo anya. Nnwale ntala nke 2024 bu odida nke mmuo ozi mbu, dika e gosiri ya site n'August 11, 1840, 1888 na 9/11.

Mmuo-ozu ahụ sikwa kwa dika Maikel, n'ihu na Maikel bu onye kpolitere Mozis n'onwu, onye a kpolitere ya na Ilaija n'ubochi ikpeazu nke afọ 2023. A na-anochi anya mbilite n'onwu ahụ site n'aka Izikiel dika ihe e mere site n'amuma nke ifufe anọ ahụ, nke Sista White kporo inyinya iwe e jidere, nke bu Alakuba nke Ogost 11, 1840 na 9/11. Nnwale alfa ahụ bu nnwale ntala nke ohuu mpuga. Nnwale omega ahụ ga-abu ohuu okpueze ime.

Gini mere a ga-eji nwee alpha na omega a ga-esochi ule nke ato? Nke a bu nnoo okwu m na-akowaputa. Ohuu ule mpuga alpha nke afọ 2024 bu nke mbu n'ime ule ato. A ga-agafe ule ntala ahụ ka e nwee ike isonye n'ule omega nke isi nkuku. Ule abuo ahụ nwere odidi amuma di iche na nke ule nke ato. Ule nke ato bu ule litmus nke na-egosi ma onye a na-anwale agafewo n'ezie nzokwu abuo ndi gara aga.

Nnwale mbụ bu ntọala, nnwale nke abụọ bukwa ụlọ nsọ e mezuchara. A toro ntọala ụlọ nsọ ahụ n'akuko ihe mere eme nke iwu mbụ ka e si na Babilon puta. N'akuko ihe mere eme nke iwu nke abụọ, e mezuchara ụlọ nsọ ahụ. Iwu nke ato di iche, n'ihi na n'iwu ahụ, e weghachiri ochichi onwe mba Juda, na-enye ha ikike ikpo ndi mere mpụ obodo na mpụ okpukpe ikpe. E weghachiri ikpe n'iwu nke ato. N'afọ 2024, nnwale alpha nke ntọala kewapuru ndi no n'ime onu ulọ ihe foro nke nta ka o buru efu nke nwoke ahijia unyi.

Nnwale omega bu ebe a na-emecha ulọ nsọ ahụ, dika e gosiri ya site n'itinye nkume isi ya n'onodu. Mmezu nke ulọ nsọ ahụ bu nzuko mmeri ahụ e guzobere mgbe a na-ewepu ahijia ojoo ahụ. Mmezu nke ulọ nsọ ahụ n'ime nro Miller bu mgbe a tubara ola ndi ahụ azu n'ime igbe ka ibu "na-enweghi ahuhu anya o bula nke nwoke ahụ tubara ha n'ime ya." Mgbe Miller kpoputara nwoke onye ji brosh sachapu unyi ahụ dika onye na-atuba ola ndi ahụ n'ime igbe ka ibu, o kwusiri akaebe ya n'okwu ndi a, "E ji oke onu mee ka m tie mkpu, mkpu ahụ kpotekwa m n'ura."

Riba ama na oké mkpu Miller nke na-eteta mmadu, ka e nyere ike site n'"onu." Onu bu akara nke ndi ahụ no n'akwukwo Joel ndi nwere "mmanya ohuru," ma "ihere" dikwasiri ndi na-anu mmanya ndi ozo ahụ bu ndi e kewapuru n'ebe mmanya ohuru ahụ no. Mkpu Etiti Ura Abali nke na-eteta Miller, na-esochi mgbe nwoke ahụ ji ahijia na-ekpochapu unyi tubara ola ndi ahụ n'ime igbe ka ukwu. Igbe ka ukwu ahụ juputara n'ola ndi ahụ e kewapuru n'ebe ihe mkpofu ahụ no ma tuba ha n'ime igbe ahụ, nke bu ma ulọ nsọ nke narị puku mmadu iri anọ na anọ, ma ozi nke Mkpu Etiti Ura Abali. E mechara ulọ nsọ ahụ n'iwu nke abụọ, ma o bu mmuo ozi nke abụọ, ma o bu ule nke abụọ na omega. Nro Miller, a na-anochi anya ule omega mgbe e meghere windo nke eluigwe.

Anuru m kwa dika olu nke oké igwe mmadu, na dika olu nke otutu mmiri, na dika olu nke oke egbe eluigwe, na-asi, Halelua: n'ihi na Onyenweanyi Chineke onye puru ime ihe nile na-achi. Ka anyi nuria onu ma nwee obi utu, nyekwa ya nsopuru: n'ihi na agbamakwukwo nke Nwa-aturu ahụ eruola, nwunye ya akwadokwaala onwe ya. E nyekwara ya ka o yi akwa ocha di mma, di ocha ma na-enwu enwu: n'ihi na akwa ocha ahụ di mma bu ezi omume nke ndi nsọ. O wee si m, Dee, Ngozi nadi ndi a kporo ka ha bia n'oriri agbamakwukwo nke Nwa-aturu ahụ. O wee si m, Ndi a bu okwu eziokwu nke Chineke. Mkpughe 19:6-9.

N'ubochi Oktoba 22, 1844, e mezuru "obibia anọ nke Kraist," ma nke o bula n'ime obibia anọ ahụ ka a ga-emezu n'uzo zuru oke kari n'iwu Sonde na-abia nso. O biara dika Onye-Ozi nke Ogbugba-ndu, n'ime mmezu nke isachasi na ime ka ndi Livai di ocha di ka e kwuru na Malakai isi ato. O biara inara alaeze, n'ime mmezu nke Daniel 7:13. O biara ime ka ebe nsọ di ocha, n'ime mmezu nke Daniel 8:14, O biakwara n'alumdi na nwunye. Alumdi na nwunye ahụ na-ewere onodu mgbe nwunye a luru ohuru emeela onwe ya njikere.

"Mgbe mkpuru ahụ miriputa, ozugbo ahụ o na-etinye mma owuwe ihe ubi, n'ihi na owuwe ihe ubi eruola.' Kraist ji aguu na-ere oku na-eche ngosi nke Onwe Ya n'ime nzuko Ya. Mgbe a ga-eme ka agwa Kraist muputa nke oma n'ime ndi nke Ya, mgbe ahụ O ga-abia ikporo ha dika ndi nke Ya." Christ's Object Lessons, 69.

Dika mmuo nsọ si kwuo, a puru naani ido "uwa" aka na nti site n'"ihu ndi nwoke na ndi nwanyi" nwere akara Chineke n'oge nsogbu iwu ubochi Sonde.

“Orụ nke Mmụọ Nsọ bụ ime ka ụwa kwenye banyere mmehie, banyere ezi omume, na banyere ikpe. Ụwa nwere ike ịdọ aka ná ntị naanị site n’ihu ndị kwere eziokwu ahụ ka e doro nsọ site n’eziokwu ahụ, na-eme ihe dabere n’ụkpụrụ ndị ị elu ma ị nsọ, na-egosiputa, n’uzọ ị elu ma ị ebube, akara nkewa ị n’etiti ndị na-edebe iwu nile nke Chineke, na ndị na-azọ ya n’okpuru ụkwụ ha. Ịdọ nsọ nke Mmụọ na-eme ka ọdiche ị n’etiti ndị nwere akara nke Chineke, na ndị na-edebe ụbọchị izuike ụgha, ụta ihè. Mgbe ule ahụ ịjara, a ga-egosi nke ọma ihe akara nke anụ ọhia ahụ bụ. Ọ bụ idebe ụbọchị Sọnde. Ndi, mgbe ha nuchara eziokwu ahụ, ka na-aga n’ihu ile ụbọchị a anya ịka ụbọchị ị nsọ, na-eburu mbinye aka nke nwoke mmehie ahụ, onye chere ịgbanwe oge na iwu.” Bible Training School, December 1, 1903.

Mgbe nwunye ahụ kwadebere onwe ya, owuwe ihe ubi eruola. Owuwe ihe ubi ahụ na-amalite site n’ikpọkọta onyinye ọka wit nke mkpụrụ mbu a na-ebuli elu ịka onyinye ifeghari, bụ ọkọloto. Nke mbu, a na-akpọkọta mkpụrụ mbu ahụ, ndị bụ otu narị puku iri anọ na anọ ịka e dere n’Akwụkwọ Mkpughe, emesia kwa aturụ ndị ọzọ, ndị bụ nnukwu igwe mmadu. Ọkọloto ahụ bụ ndị agha ya ị ike, ndị agha ya ndị ị ike yi uwe linin ọcha ị mma. N’oge agbamakwụkwọ ahụ, a ruzuchara ụlọ nsọ nke otu narị puku iri anọ na anọ tupu ikpe nke iwu ụbọchị Sọnde, ụlọ nsọ ahụ abughị naanị nnukwu igbe Miller, kama ọ bụ nzukọ mmeri nke nwere onyinye nile, tinyere mmụọ amuma.

M’ada m n’ukwụ ya ịji kpọọ ya isiala. Ma ọ sirị m, Lezie anya ka ị megharia ya: ahụ m onye orụ ibe gi, na nke umunne gi ndị nwere àmà Jisọs: kpọọ Chineke isiala: n’ihi na àmà Jisọs bụ mmụọ amuma. Mkpughe 19:10.

Ndi ahụ otu narị puku na iri anọ na anọ bụ ndị nwere àmà Jisọs, a na-egosiputakwa àmà Jisọs ahụ “ahiri n’elu ahiri” n’ime ma Akwụkwọ Nsọ ma Mmụọ nke Amuma. Mgbe mmeghari Laodisia nke ndị ahụ otu narị puku na iri anọ na anọ gbanwere buru mmeghari Filadelfia nke ndị ahụ otu narị puku na iri anọ na anọ, ha niile ga-eji usoro “ahiri n’elu ahiri” gosiputa àmà ha. Àmà ahụ bụ ngwakọta nke ọbara Chineke na àmà mmadu.

Ha we meriri ya n’ọbara Nwa Aturụ ahụ, na site n’okwu àmà ha; ha ahughikwa ndu ha n’anya ruo n’onwu. Mkpughe 12:11.

Àmà nke mmadu jikotara onu na ọbara nke Chibuchi bụ àmà nke Mozis na Nwa-aturu ahụ. Mozis bụ mmadu, alfa nye ọbara nke chi nke Nwa-aturu ahụ, bụ omega. A na-eweghachi onyinye niile ozugbo nwunye ahụ mere onwe ya njikere, ma ịka ndị agha ị ike e ji ákwà ọcha ị mma yikwasi, ọ na-ewere onodu ya ịka ọkọloto nke ndị agha nke Onyenwe anyi na-aga n’ihu. Ije agha ahụ na-amalite mgbe e mere nwunye ahụ njikere ma yikwasi ya ọcha, nke bụ mgbe e meghere windo nke eluigwe, ịka e meghere ha n’ohu Miller.

M wee hukwara eluigwe ka e meghere, ma lee, inyinya ọcha; onye ahụ nke nokwasiri ya ka a kpọọ Onye Kwesiri Ntukwasiri Obi na Onye Eziokwu, ọ bukwa n’ezi omume ka ọ na-ekpe ikpe ma na-ebu agha. Anya ya ị ka ire oku, n’isi ya kwa ka e nwere otutu okpueze; o nwekwara aha e dere, nke ọ dighi onye obula maara, ma ọ bughị naanị ya onwe ya. E yikwara ya uwe a mikpuru n’ọbara: a na-akpọkwa aha ya Okwu Chineke. Ma usuu ndị agha nke no n’eluigwe soro ya n’elu inyinya ọcha, yi ezi ákwà ọcha, ịkwa ọcha ma ị ọcha. N’onu ya ka mma agha ị nkọ si aputa, ka o jiri ya tie mba niile: ọ ga-eji mkpara igwè chia ha: ọ na-azokwa ebe a na-apikọta mmanya nke oke iwe na onuma nke Chineke Puru Ime Ihe Niile. O nwekwara aha e

dere n'uwe ya nakwa n'apata ukwu ya, EZE NKE NDI EZE, NA ONYENWE NKE NDI ONYENWE. Mkpughe 19:11–16.

Mgbe nwoke ahụ ji ahịhịa nsacha unyi banye n'ime ụlọ efu ahụ ma meghee windo ndi ahụ, ọ na-achikọta ọla di oké onụ ahia ndi ahụ ma tūba ha n'ime igbe omega ka ukwu. James White ga-akowa ọla ndi ahụ di ka ndi nke Chineke, ma William Miller ga-agwa gi na ihe nnochianya nwere ihe kariri otu ihe ha putara, na ọla ndi ahụ na-anochi anya ọ bughị naani eziokwu ndi ntọala e gbasasiri agbasasi, kama kwa ọla ndi gbasasiri agbasasi ndi di n'elu okpueze ahụ e weliri elu nke na-anochi anya alaeze nke ebube nke Kraist.

Onyenwe ha Chineke ga-azoputakwa ha n'ubochi ahụ dika igwe aturu nke ndi Ya; n'ihu na ha ga-adi ka nkume di n'okpueze eze, ndi a na-ebuli elu dika okoloto n'elu ala Ya. Zekaraya 9:16.

Omega na ule nke abuo mgbe ule alfa nke ntọala, nke bu nke Rome guzobere ohu ahụ, bu ule omega nke nkume isi. O bu mmezu nke ule ulo nso ahụ, nke na-ebute ule nke ato, bu ule nyocha nke ikpe. Ule ahụ na-asachapu klaasi abuo nke ndi na-efe ofufe ka ha si n'ebe ibe ha no puo, na-ekewa ndi amamihe na ndi nzuzu dabere n'elu mmanu ahụ, nke bu ozi ahụ, ma o bu dika Sister White kowara ya n'akwukwo nkowa ya banyere ulo nzuko di na Kapanom—"okwu nke eziokwu."

Kapanom bu ebe, dika e dere na Jon 6:66, Jizos tufuru onu ogugu kasinu nke ndi na-eso uzo ya n'otu oge, ndi na-eso uzo ahụ alaghachighikwa ozo. Di ka ule kachasi ukwu nke ibu onye na-eso uzo n'oge Kraist, Kapanom bu ihe nnochianya nke ule omega nke ibu onye na-eso uzo n'oge Kraist, nke n'aka nke ya ga-abu adi nke ule omega nke ibu onye na-eso uzo n'usoro ule nke nzokwu ato nke malitere n'afọ 2023. Na Kapanom, e ji Achicha nke Eluigwe nochite ule ahụ, o kpoputakwa odida ndi Juu n'onodu nke enweghi ike ha ighota amuma, n'ihu na ha achoghi inakwere na mgbe Jizos kwuru okwu banyere ihe ndi sitere n'okike, a ghaghi ighota ya n'oru ime mmuo.

Anyi ga-aga n'ihu n'ihe ndi a n'isiokwu na-esonu.

"Okwu Kraist kwuru n'ulo nzuko banyere achicha nke ndu bu oge mgbanwe n'akuko ndu Judas. O nuru okwu ndi a, 'O buru na unu erighi anu ahụ nke Nwa nke mmadu, ma nuo obara Ya, unu enweghi ndu n'ime unu.' Jon 6:53. O huru na Kraist na-enye ezi ihe nke mmuo karia nke uwa. O weere onwe ya dika onye na-ahu anya n'ihu, ma chee na o puru ihu na Jizos agaghi enweta nsopuru o bula, nakwa na O gaghi enye ndi na-eso uzo Ya onodu di elu o bula. O kpebiri na ya agaghi ejikota onwe ya na Kraist nke oma nke ukwu nke na o gaghi enwe ike idopu onwe ya. O ga-elekota anya. O wee lekota anya."

"Site n'oge ahụ gawa n'ihu, o gosiputara obi abuo ndi mere ka ndi na-eso uzo ahụ gbagwojuo anya. ..." The Desire of Ages, 719.

Nnwale Mbụ

"Ile anya Jizos tukwasiri Judas onye icho onwe ya naani mere ka o kwenye na Nna-ukwu ahụ aghotala aghugho ya, ma guokwa agwa ya di ala, nke a na-eleli anya. Nke a bu iba mba kpomkwem karia nke Judas natara na mbu. Nke a kpasuru ya iwe, ya mere e meghere onu uzo nke Setan si banye ijide echiche ya. Kama ichegharia, o kpara imegwara. N'ima mgbu site

n'ımara mmehie ya, ma kpasuo ya ruo n'ókè ara n'ihı na a maara ikpe ımuma ya, o biliri n'ochere nri ahı, gaa n'obı nnukwu onye nchuaà, ebe o huru ka nzuko ahı zukoro. E juputara ya n'mmuo Setan, o meekwa dika onye uche ya adighi. Ugwo e kwere ya nkwa maka inyefe Nna-ukwu ya bu mkpuru ego olaocha iri ato; ma maka ego di nnoo obere kari nke igbe manu-otite ahı ruru, o rere Onye Nzoputa."

"N'ime mmuo na n'omume, otutu yiri Judas. O buruhaala na a na-agbachi nkiti banyere onya ahı nke agwa ha, a naghı ahı iro doro anya; ma mgbe a baara ha mba, obi ilu na-ejuputa n'obi ha." Youth Instructor, July 12, 1900.

Ule nke Abuo

"Tupu Emume Ngabiga, Judas ezutewo ndi nchuaà na ndi odeakwukwo ugboro nke abuo, ma mechie nkwekorita ahı iji nyefee Jizos n'aka ha.... Judas wee were iwe n'ihı omume Kraıst nke isa ukwu ndi na-eso uzọ Ya. O chere na o buru na Jizos nwere ike iweda Onwe Ya ala otu a, O pughi ibu eze Izrel. Olileanya nile banyere nsopuru nke uwa n'alaeze nke oge a ebibiela. Judas kwenyesiri ike na o dighi ihe a ga-erite site n'iso Kraıst. Mgbe o huchara Ya ka O wedara Onwe Ya ala, dika o chere, e mere ka o guzosie ike n'ebumnobi ya igonari Ya, ma kwuputa na a ghogburu ya. Mmuo ojo jidere ya, o wee kpebie imezu oru ahı o kwetara ime n'irara Onyenwe ya nye." The Desire of Ages, 645.

Mkpebi Ikpeazu

"N'iju-anyana na mgbagwoju anyana n'ihı ikpughe ebumnobi ya, Judas biliri ngwa ngwa ipu n'ulo ahı. 'Ya mere Jizos sirı ya, Ihe i na-eme, mee ya oso oso.... Ya onwe ya, ebe o natara iberibe nri ahı, putara ozugbo: o bukwa abali.' Abali ka o bu nye onye ahı na-arara mmadu nye ka o si n'ebe Kraıst no tugharia banye n'ochichiri di n'ezı."

"Ruo mgbe e mere nzokwu a, Judas agafebeghi oke nke ohere nchehari. Ma mgbe o hapuru onuno nke Onyenwe ya na nke ndi na-eso uzọ ibe ya, mkpebi ikpeazu ahı e mewaala. O agafeela akara okè ahı."

"Itunanya ka ndidi ogologo nke Jizos diworo n'otu O si emeso mkpuruobi a a nwara anwa. O dighi ihe obula a puru ime iji zoputa Judas ka ahapuru emeghi. Mgbe o mesiri gbaa ndumodu ugboro abuo irara Onyenwe ya nye, Jizos ka nyere ya ohere icheghari. Site n'igu nzube zoro ezo nke obi onye nrara ahı, Kraıst nyere Judas ihe ama ikpeazu, nke na-eme ka o doo anya, banyere idi Chineke Ya. Nke a bu oku ikpeazu a kporo onye na-eso uzọ ugha ahı ka o chegharia. Ariri obula nke obi Kraıst, nke bu nke Chineke na nke mmadu, puru ime, ahapughi. Ebili mmiri nke ebere, nke nganga isi ike juru ma kpoghachi azu, loghachiri ozo n'osimiri ka ukwu nke ihunanya na-emeri. Ma o bu ezie na nchoputa nke mmehie ya turu Judas n'anya ma kpasuo ya ujo, o mere ka o sie ike kari n'obi ya. Site na nri nsọ nke oriri nsọ, o puru gaa imezu oru nrara ahı."

"N'ikpopta ahuhu ahı megide Judas, Kraıst nwekwara ebumnobi ebere n'ebe ndi na-eso uzọ Ya no. N'uzọ a ka O nyere ha ihe ama kachasi elu nke ibu Mesaja Ya. 'Ana m agwa unu tupu o mee,' ka O kwuru, 'ka, mgbe o mezuru, unu wee kwere na ABU M.' O buru na Jizos nororiri nkiti, dika onye na-amaghi ihe ga-abiakwası Ya, ndi na-eso uzọ ahı gaara eche na Nna-ukwu

ha enweghị ihu ihe n'ihu nke Chineke, na e jidere Ya n'amaghị ama ma rara Ya nye n'aka igwè mmadụ na-egbu mmadụ. Otu afọ tupu nke a, Jisọs agwala ndị na-eso ụzọ ahụ na Ọ hōrōla mmadụ iri na abụọ, nakwa na otu n'ime ha bụ ekwensu. Ugbu a okwu Ya gwara Judas, nke na-egosi na a maara aghughọ ya nke ọma nke ọma nye Nna-ukwu ya, ga-eme ka okwukwe nke ndị na-eso ụzọ Kraịst ezi-okwu sie ike n'oge mmechuihu Ya. Ma mgbe Judas ga-abjaruo ọgwụgwụ ya dī egwu, ha ga-echeta ahuhụ ahụ Jisọs kpoputara megide onye raara Ya nye.” The Desire of Ages, 653–655.